

LUSLARARASI KARAYOLU YOLCU VE EŞYA TAŞIMACILIĞINA

İLİŞKİN TÜRKİYE CUMHURİYETİ VE PORTEKİZ

CUMHURİYETİ ARASINDA ANLAŞMA

Bundan sonra "Taraflar" olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti ve Portekiz Cumhuriyeti İki ülke arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerin gelişmesine katkıda bulunmak arzusuyla, Pazar ekonomisi çerçevesinde karayolu taşımacılığında işbirliğini ilerletmek kararlılığıyla, Karayolu taşımacılığında bir anlaşmanın karşılıklı avantajlar ve çıkarlarını fark ederek; Aşağıdakileri kararlaştırmışlardır:

BÖLÜM I

GENEL ŞARTLAR

Madde 1

Kapsam

Anlaşma, karayoluyla uluslararası eşya ve yolcu taşımacılığına ve 7. madde 2. paragraf şartlarına dokunulmaksızın diğer tarafta kayıtlı işletmeler, şirketlerin Taraf toprakları arasında veya toprakları üzerinden transit olarak karayoluyla eşya ve yolcu taşımacılığı yapmasına uygulanır.

Madde 2

Tanımlar

Bu Anlaşmada

a) Bir "Taşımacılık işletmecisi" Portekiz veya Türkiye Cumhuriyetinde uygun olarak kayıtlı ve yetkili herhangi bir yasal veya tüzel bir kişidir.

1) Kiralık veya ücret karşılığında karayoluyla uluslararası eşya veya yolcu taşımacılığı ile iştiğal etmek için;

2) Kendi hesabına taşımacılık yapmak için;

b) Bir "taşıt" aşağıdakileri ifade eder:

1) Yolcu taşımacılığı durumunda, sürücü koltuğu dahil- dokuzdan fazla yolcu taşımak için planlanmış herhangi bir motorlu taşıt.

2) Eşya taşımacılığı durumunda, bir taşımacılık işletmecisinin sahip olduğu veya kira yada uzun süreli bir kontrat karşılığında işletmeciye tahsis edilen en azından motorlu taşıtın taraflardan birinde kayıtlı olduğu herhangi bir kamyon, çekici, römork, yarı-römork ile birbirine bağlı herhangi bir taşıt veya bir kamyon ve römork.

c) "Transit" Taraflardan birinde kayıtlı bir taşımacılık işletmecisi tarafından diğer taraf toprakları üzerinden herhangi bir eşya veya yolcu alıp bırakmadan yapılan bir taşımacılıktır.

BÖLÜM II

YOLCU TAŞIMACILIĞI

Madde 3

Servis Tipleri

1. Bu Anlaşma şartları altında yapılacak yolcu taşımacılığı servisleri aşağıdaki gibi olabilir.

a) Düzenli servisler,

b) Arıza servisler.

2. "Düzenli Servisler" Belirli bir güzergahta önceden saptanmış güzergah, program, ücret ve yolcu bindirip indirmek için durak noktalarına göre yapılan yolcu taşımacılığı servisleridir.

3. "Arıza servisler" düzenli servis tanımına girmeyen servislerdir.

Madde 4

İzin Rejimi

1. Düzenli servisler açısından;

a) Bir düzenli servisin oluşturulması ve işletme şartlarının değiştirilmesi izni gerektiğinde transit ülkelerin yetkili makamlarından izin alınması şartı ile Tarafların yetkili makamları arasında ortak anlaşma ile verilecektir.

b) Bir taraf veya yetkili idare tarafından verilen bir izin sadece aynı taraf veya topraklardaki güzergah bölümü için geçerli olacaktır.

c) Her düzenli servis izni karşılıklı prensibine dayanarak verilecektir.

d) Bir iznin geçerlilik süresi üç yılı aşmayacaktır.

2. Arıza Servisler açısından;

a) Bu Anlaşma altında gerçekleştirilen 5. madde 1. paragrafta belirtilen istisnalar dışında İki ülke arasında veya toprakları üzerinden arıza servisler karşılıklı prensibine dayanarak kararlaştırılan diğer taraf yetkili makamı tarafından yıllık kota sınırları dahilinde verilecek izne tabidir.

b) Tarafların yetkili idareleri kendi toprakları üzerindeki güzergah bölümü için taşımacılık işletmecilerine izin verir.

c) Her arıza servis izin belgesinde aksi belirtilmedikçe bir seyahat için ayrı izni gerektirir.

d) Her izin yetkili idare tarafından numaralanmalı, imzalanmalı ve mühürlenmelidir.

Madde 5

İzin Belgesinden Muaf Tutulan Taşımacılık Hizmetleri

1. Aşağıda belirtilen Arıza Servisler için izin belgesi gerekmemektedir:

- "Kapalı kapı turları", örneğin; hareket ve varış yerinin taşıtın kayıtlı olduğu topraklarda olması şartıyla seyahat boyunca aynı aracın aynı yolcu grubunu taşıdığı ve onları hareket yerine geri getirdiği servisler;
- Taşıtın kayıtlı olduğu topraklarda hareket yerinin olduğu ve diğer akit taraf topraklarındaki varış yerine dolu seyahatin yapıldığı ve takibinde hareket yerine boş dönüş yapılan servisler;
- Tüm yolcuların aynı yerden alınması şartıyla, ve aşağıdaki şekilde diğer taraf topraklarına boş olarak giriş yapıp takibinde dolu seyahat yapan servisler;
 - Yolcular diğer taraf topraklarına giriş yapmadan önce bir taşımacılık mukavelesi ile grup oluşturmuştur veya,
 - Taşımacının yerleşik olduğu topraklara masrafların davet eden kişi tarafından karşılanması şartıyla davet edilmişlerdir.
- Taşıma senedi altında veya bozulan aracın taşıma senedinin bir nüshası ile diğer bir ülkede bozulan yolcu aracının yerine gönderilen boş yolcu aracının seyahati.

2. Bu maddenin paragraf C9 şartları altında izinden muaf tutulan servisler bu Anlaşmanın 18. maddesinde belirtilen Protokol altında oluşturulacak kontrol dokümanı altında gerçekleştirilecektir.

BÖLÜM III

EŞYA TAŞIMACILIĞI

Madde 6

İzin Rejimi

1. Bu maddenin 4. paragrafında belirtilen istisnalar dışında bu Anlaşma şartları altında aynı tarafta yerleşik bir motorlu taşıt ile taraflardan birinin topraklarında yerleşik bir taşımacı tarafından kira, ücret karşılığında veya kendi hesabına yapılan eşya taşımacılığı, diğer tarafın yetkili makamınca verilecek izin belgesine tabidir.

2. Her iki tarafın yetkili makamları aşağıda belirtilen iki tipte izin belgesini kararlaştırabilirler:

- Bir seyahat için geçerli seyahat izinleri veya,
- İlgili takvim yılı için geçerli bir yıllık izin belgesi

3. Her izin belgesinin geçerlilik süresi her yılın Ocak ayının 1. gününden sonraki yılın 31 Ocak tarihine kadar geçerlidir.

4. Aşağıda belirtilen taşımalar izin belgesinden muaftır:

- İzin verilen toplam dolu ağırlığı (TPLW) römork dahil 6 tonu aşmayan veya römork dahil izin verilen yük ağırlığı 3.5 tonu aşmayan bir motorlu araçla eşya taşımacılığı;
- Onarım araçları tarafından bozulan veya hasarlı taşıtların taşınması veya çekilmesi;
- Diğer bir ülkede bozulan araçla değiştirilmek üzere gönderilen boş eşya aracının seyahati ve bozulan aracın onarımdan sonra geri dönüş seyahati;
- Özellikle doğal afet halinde acil durumlarda gerekli tıbbi malzeme ve teçhizatın taşımacılığı;
- Sergi ve fuar malzemesi taşımacılığı;
- Ticari amaç dışında tiyatro müzik, film spor alanları, sirk gösterilerine malzeme, hayvan ve aksesuarların ve radyo kayıt film veya televizyon çekimi için gerekli malzeme taşımacılığı;
- Kamu hizmeti olarak posta taşımacılığı;
- Cenaze taşımacılığı

5. Bu maddenin 4 üncü paragraf e) ve f) alt paragrafında belirtilen istisnalar eşyaların aracın kayıtlı olduğu ülkeye geri dönmesi veya üçüncü bir ülke topraklarına taşınıyorsa geçerlidir.

6. Bu Anlaşmanın 19. maddesinde belirtilen Karma Komisyon izin belgesi şartından muaf tutulan taşımacılık kategorileri listesine ilave yapabilir veya listeden bazılarını çıkarabilir.

Madde 7

Kotalar

1. İzin belgeleri tarafların yetkili makamları arasında ortak anlaşmayla belirlenen kota sınırları dahilinde aracın kayıtlı olduğu tarafın yetkili idaresi tarafından verilecektir.

2. Tarafların yetkili makamlarınca ortaklaşa kararlaştırılacak bu maddenin 1. paragrafında belirtilen kotanın bir kısmı Tarafların birinin topraklarında yerleşik taşımacılar tarafından diğer taraf toprakları ile bir üçüncü ülke arasında gerçekleştirilecek taşımalarda kullanılabilir. (üçlü taşımacılık).

BÖLÜM IV

ORTAK ŞARTLAR

Madde 8

Kabotaj

Taraflardan birinin taşımacısı tarafından diğer taraf toprakları üzerinde yerleşik iki nokta arasında taşımacılık yapılması diğer Taraf yetkili makamlarınca bu amaçla özel bir izin belgesi verilmedikçe yasaktır.

Madde 9

Mali Rejim

1. Bir taraf topraklarında kayıtlı ve geçici olarak bu Anlaşma şartlarına uygun olarak diğer taraf topraklarına ithal edilen araçlar diğer taraf topraklarında alınan araç sahipliği ve dolaşımından alınan vergilerden karşılıklı temeline dayanarak muaf olacaktır.

Madde 10

Gümrük Rejimi

1. Bu Anlaşma altında gerçekleştirilen taşımacılık faaliyetlerinde ithal vergileri ve harçlardan muafiyet karşılıklı olarak aşağıdakilere verilecektir:

- a) Aracın imalatçısı tarafından imal edilen aracın normal yakıt tankı içinde tüketilen yakıt;
- b) Seyahat boyunca aracın bakımını sağlamak için gerekli oranda yağlar;
- c) Uluslararası taşımacılık faaliyetini gerçekleştiren bir aracın onarımı amacıyla yedek parça ve malzemeler.

2. Bu Anlaşma şartları altında uluslararası taşımacılık faaliyetlerini gerçekleştiren bir aracın onarımı için, ilgili tarafın topraklarında yürürlükte olan mevzuata uygun olarak kullanılmayan veya değiştirilen parçaların yeniden ihraç edilmesi veya imha edilmesi şartıyla taraflar yedek parçaların geçici kabulüne izin vereceklerdir.

Madde 11

Araçların Ağırlık ve Boyutları

1. Araçların ağırlık ve boyutları konusunda, taraflar diğer taraf topraklarında kayıtlı araçlara kendi ülkelerinde kayıtlı araçlardan daha ağır şartları uygulamamayı taahhüt eder.

2. Taraflardan birinin dolu veya boş araç ağırlık ve/veya boyutları diğer taraf topraklarında kabul edilen maksimum limitleri aşması halinde o tarafın yetkili makamlarından özel bir izin alınması gerekmektedir.

3. İzin belgesinde aracın belirli bir güzergahı izlemesi şart bulunuyorsa, izin sadece o güzergah için geçerli olacaktır.

Madde 12

Devredilememe

Bu Anlaşma şartları altında istenen izinler ve izin belgeleri kişiseldir ve devredilemez.

Madde 13

Müeyyideler

1. Taraflardan birinin taşımacılık işletmecisi, veya sürücü personeli diğer taraf topraklarında bu Anlaşma şartlarını veya diğer tarafın mevzuatını ihlal ettiği takdirde taşımacının yerleşik olduğu tarafın yetkili makamı, diğer tarafın yetkili makamının talebi üzerine aşağıda belirtilen önlemlerden birini kabul edecektir:

- a) İkazda bulunma veya,
- b) Geçici olarak, sürekli, kısmen veya tamamen bu Anlaşma şartları altında ihlalin yapıldığı taraf topraklarında taşımacılık yapma hakkının geri alınması.

2. Bir müeyyidenin kabul edilmesini isteyen tarafın yetkili makamına en kısa zamanda müeyyide kabulünün yürürlüğe girişi bildirilecektir.

3. Bu maddenin şartları topraklarında ihlalin işlendiği Tarafın ulusal mevzuatında istenen herhangi bir müeyyideye dokunulmaksızın uygulanır.

Madde 14

İzin Belgesi ve Kontrol Dokümanları Formu

Bu Anlaşmada istenen izin belgesi ve kontrol dokümanları formları madde 17'de belirtilen tarafların yetkili makamları tarafından kararlaştırılacaktır.

Madde 15

Kontrol

Bu Anlaşma şartları altında bir izin belgesi-düzenli servislerde onaylı bir nüshası ile kontrol dokümanı araçta taşınacak ve kontrol makamlarının talep etmesi halinde sunulacaktır.

Madde 16

Ek Şartlar

Bu Anlaşma şartlarıyla veya Portekiz Cumhuriyeti ve Türkiye için bağlayıcı olan diğer uluslararası anlaşmalarda düzenlenmeyen tüm konularda her iki tarafın mevzuatı uygulanır.

Madde 17

Yetkili Makamlar

Bu Anlaşmanın uygulanmasında Protokolde belirtilen yetkili makamlar direkt olarak birbirleri ile irtibat kuracaklardır.

Madde 18

Anlaşmanın Uygulanması

Tarafların yetkili makamları Anlaşma ile birlikte imzalanan ve anlaşmanın ayrılmaz bir parçası olan bir Protokol ile bu Anlaşmanın uygulama şartlarını tanımlayacaktır.

Madde 19

Karma Komisyon

1. Aşağıdakileri yerine getirmek için her iki tarafın yetkili temsilcilerinden oluşan bir karma komisyon oluşturulacaktır.

- a) Anlaşmanın uygulanmasını sağlamak;

- b) Ortaya çıkabilecek tüm konuları en kısa zamanda çözümlenmek
2. Diğer kurumların temsilcileri karma komisyon toplantılarına iştirak üzere davet edilebilirler.
3. Diğer taraf yetkili makamının talebi üzerine gerektiğinde Karma Komisyon sırayla Türkiye ve Portekiz topraklarında toplantılar düzenleyebilir.
4. Bu Anlaşmada oluşturulanlara uygun olarak Karma Komisyon Protokolde değişiklikler önerebilir.

BÖLÜM V

SON ŞARTLAR

Madde 20

Yürürlüğe Giriş

Bu Anlaşma her iki tarafın dahili prosedürlerinin bu amaçla tamamlandığını diplomatik kanal aracılığıyla yazılı olarak yapılan son bildirim tarihinden otuz gün sonra yürürlüğe girecektir.

Madde 21

Anlaşmada Değişiklikler

1. Bu Anlaşma taraflardan birinin talebi üzerine değiştirilebilir.
2. Bu Anlaşmadaki herhangi bir değişiklik 20. maddede oluşturulan prosedüre göre yürürlüğe girecektir.

Madde 22

Süre ve Sona Erme

1. Bu Anlaşma süresiz olarak yürürlükte kalacaktır.
2. Taraflar her takvim yılı sona ermeden en az üç ay önce Anlaşmayı sona erdirmek istediklerini yazılı olarak ve diplomatik kanallar aracılığıyla beyan edebilirler. Anlaşma takip eden yılın 1 Ocak tarihinden itibaren yürürlükten kalkar.
- Lizbon'da 11 Mayıs 2005 tarihinde Türkçe, Portekizce ve İngilizce dillerinde tüm metinler aynı derecede geçerli olarak üç orijinal nüsha olarak yapılmıştır. Yorum farklılığı olması halinde Anlaşmanın İngilizce metni geçerli olacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti Adına

Portekiz Cumhuriyeti Adına

Ali Tuygan

Ana Paula Vitorino

Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı

Ulaştırma Devlet Sekreteri

ULUSLARARASI KARAYOLU YOLCU VE EŞYA TAŞIMACILIĞINA İLİŞKİN TÜRKİYE VE PORTEKİZ CUMHURİYETİ ARASINDAKİ ANLAŞMAYA İLİŞKİN PROTOKOL

Bu Anlaşmanın uygulanmasını sağlamak için taraflar aşağıdakileri kararlaştırmışlardır:

1. Madde 1

Çevre koruma nedenleri ile sadece Euro 1, Euro 2, ve Euro 3 ve üstü taşıtlar, bu Anlaşma altında eşya ve yolcu taşımacılığında kullanılabilir.

YOLCU TAŞIMACILIĞI

2. Madde 4

2.1. Düzenli Servislerle ilgili olarak:

a) İzin talepleri aşağıdaki bilgiler dahil olmak üzere taşımacının yerleşik olduğu tarafın yetkili makamına yapılır:

- Taşımacının ismi ve adresi
- Servis güzergahı, sayısı, zaman tablosu ve ücretleri
- Yolcuların bindirileceği/indirileceği güzergahın uygun büyüklükte bir haritası tam olarak onaylanmış olmalıdır.
- Yetkili makamlar tarafından istenebilecek herhangi diğer bilgi.

b) Taşımacının yerleşik olduğu tarafın yetkili makamı bir talebi onayladığı zaman onayın bir nüshasını diğer tarafın yetkili makamına ve gerekli ise transit ülkelerin yetkili makamlarına gönderecektir.

c) Bir düzenli servis, izin belgelerinin iki tarafın yetkili makamları tarafından teatisinden ve transit ülkelerin onayından sonra yapılabilir.

2.2. Arızı Servislerle ilgili olarak:

a) İzin talepleri taşımacının yerleşik olduğu tarafın yetkili idaresine servisin başlama tarihinden en az bir hafta önceden yapılmalıdır;

b) Her talep aşağıda belirtilen bilgileri içermelidir:

- Servisi organize edenin ismi ve adresi,
- Taşımacının ismi ve adresi,
- Kullanılacak taşıtların plaka numaraları,
- Yolcuların bindirilip/indirileceği durakları gösteren güzergah,
- Servislerin başlama ve sona eriş tarihleri,
- Hem çıkış hem de dönüş seyahatinde geçilen diğer taraf sınır yerleri ve tarihleri.

EŞYA TAŞIMACILIĞI

3. Madde 6

İzin Belgeleriyle ilgili olarak:

- Formlar izni verecek yetkili idarenin imza ve mührünü taşıyacak ve numaralandırılacaktır;
- Her yıllık izine nakliye-senedi risalesi eşlik edecek ve her seyahat izni-tek bir nakliye senedini-her bir nakliye senedi aşağıda belirtilen tanımları içerecektir:

- Taşıtın Plaka numarası;
- Taşıtın toplam dolu ağırlığı ile birlikte izin verilen yük ağırlığı
- Eşyaların yükleme ve boşaltma yerleri;
- Taşınan eşyanın özelliği ve ağırlığı

4. Madde 7

Kotalarla ilgili olarak:

- Her takvim yılının 30 Kasım tarihinden önce her iki tarafın yetkili makamları bir sonraki takvim yılı için karşılıklılık prensibine uygun olarak belirlenen kotaya göre toplam sayıda izin belgeleri formlarını teati edeceklerdir;
- İkili, transit veya üçlü taşımalar için taraflardan herhangi birinde yerleşik nakliyeciler tarafından kotanın % 30 'u kullanılabilir;
- Her yıllık izin belgesi 18 seyahat iznine eşdeğerdir,
- İhtiyaç olması halinde Tarafların yetkili makamları arasında ortak anlaşmayla yıllık kotalar artırılabilir.

GENEL ŞARTLAR

5. Madde 11

11. Madde 2. paragraf altında istenen özel izni verecek olan:

- Türkiye'de:

Karayolları Genel Müdürlüğü

İnönü Bulvarı 06100

Yücetepe/ANKARA Tel: +90312-415 70 00

Faks: +90 312 425 4738

info@kgm.gov.tr

- Portekiz Cumhuriyetinde

Direccao-Geral de Vlaçao

Ministerio da Administraçao Interna

Av. Da Republica-8

1069-055 LISBOA

Ph: 00351-21-3521011

Fax: 00351-21-3555670

6. Madde 15

Tarafların Yetkili makamları, Portekiz ve Türkiye Cumhuriyeti için bağlayıcı olan uluslararası anlaşmalardaki bu tip taşımalarla ilgili şartlara tabi olmak şartıyla canlı hayvan veya bozulabilir gıda taşıyan araçlar için sadeleştirilmiş kontrol prosedürlerini sağlayacaktır.

7. Madde 17

Bu Anlaşmayı uygulayan yetkili makamlar:

- Türkiye'de:

Ulaştırma Bakanlığı Kara Ulaştırması Genel Müdürlüğü

Hakkı Turaylıç Cad. No: 5 EMEK/ANKARA

Ph: +90 312 550 1194

Fax: +90 312 212 0849

e-mail: kugm@ubak.gov.tr

- Portekiz Cumhuriyetinde:

Direccao-Geral de Transportes Terrestres

Ministério das Obras Públicas, Transportes e Comunicaçoes

Avenida das forças Armadas, nO.40

1640-022 LISBOA

Ph: 00351-21-7940172/3

Fax: 00351-21-7949003

Türkçe, Portekizce ve İngilizce dillerinde üç orijinal nüsha halinde tüm metinler aynı derecede geçerli olarak Lizbon'da 11 Mayıs 2005 tarihinde yapılmıştır. Yorum farklılığı olması halinde Protokolün İngilizce metni esas alınacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti Adına

Portekiz Cumhuriyeti Adına

Ali Tuygan

Ana Paula Vitorino

Dışışleri Bakanlığı Müsteşarı

Ulaştırma Devlet Sekreteri